

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL «Nas tiske / Direktor: Radi Jančič / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna «Slov. poročevalca» / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Čopova ulica 50-III., telefon 22-575 in 22-621 / Oglasi oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 28-468, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Teknični račun Narodne banke 601-11-162 / Mesečna naročnina 200 din

V pogledu mednarodnih vprašanj hočemo imeti svojo popolno svobodo

Odgovor predsednika republike maršala Tita na resna vprašanja o mednarodnem in notranjopolitičnem položaju

Beograd, 12. avgusta (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je 10. avgusta sprejel na Brionih g. Singeltona, dopisnika agencije Associated Press in mu odgovoril na nekaj vprašanj.

Vprašanje: »Predvsem bi hotel razčistiti nekatera vprašanja, ki še vedno motijo ljudi na zahodu. Prvič, če bi Sovjetska zveza zavzela miroljubno stališče z ozirom na rešitev mednarodnih težav, ali bi obstajala možnost, da bi se Jugoslavija vrnila na svoje stališče iz leta 1948, to je na stališče tesnega sodelovanja s Sovjetsko zvezo za reševanje svetovnih vprašanj?»

Odgovor: »Čeprav je Sovjetska zveza spremenila svojo zunanjo politiko v smeri izboljšanja odnosov in pristojanja k sporazumnemu reševanju vseh mednarodnih vprašanj, se Jugoslavija nikakor ne more več vrniti na svoje nekdanje stališče, ki ga je imela pred 1948. Iteom to je, da v vseh vprašanjih sodeluje s SZ, ne oziraje se ali je to v interesu naše države ali ne in ali je to v skladu s težnjami miroljubnih narodov ali ne. Jugoslavija želi s SZ kakor z vsemi državami v svetu normalne odnose in razume se, da smatramo za pravilno in potrebno, da bodo ti odnosi v določenem smislu tudi dobri odnosi, da bi se normalni odnosi lažje razvijali. Mislim dobri, če bo mogoče, kakor imamo normalne in dobre odnose z zahodnimi državami in nič več, ker želimo obdržati svoj neodvisni položaj kot neodvisna država v vsem, posebno pa želimo obdržati pravico, imeti v pogledu mednarodnih vprašanj, svojo popolno svobodo.

Vprašanje: Ali bi se Jugoslavija vrnila k informbiroju, če bi Sovjetska zveza postala bolj prijateljska?»

Odgovor: Ne. Vprašanje: Ali, po Vašem mišljenju, najnovejši razvoj dogodkov v Rusiji, vključno tudi odstranitev Berije, dokazuje, da so se zgodile kakšne spremembe, da se imperialistični politiki Sovjetske zveze?

Odgovor: Ne bi mogel dati tu drugega odgovora, kakor da rečem, da je vprašanje Berije popolnoma notranja stvar Sovjetske zveze, ne oziraje se, da imajo tudi neuspehi v zunanji politiki svoj odraz v notranjih dogodkih. V glavnem, to je notranja stvar Sovjetske zveze.

Vprašanje: Ker tako obširno poznate ruske prilike in tamkajšnje voditelje, kaj mislite, kdo je sedaj glavni v Sovjetski zvezi — Malenkov ali ruska vojska, ali morda oboje?

Odgovor: Ruski voditelji se sedaj ponovno vračajo na linijo dajanja prednosti partiji, tako da ima ta glavno vlogo. Sedaj se vračajo v glavnem na tisto, kar je bilo nekdanj, in vodstveno vlogo dobiva Komunistična partija.

Vprašanje: Ali smatrate, da razdor, do katerega je prišlo v Sovjetski zvezi po Stalinovi smrti, zmanjšuje ruski potencial za vojno in da se tako zmanjšuje verjetnost tretje svetovne vojne, ali smatrate da bodo notranji problemi prisilili sovjetske voditelje, da bodo podvzeli nove osvajalne podvige, da bi tako povečali svoj osebni prestiž in da bi zedinili sovjetske narode na vojne podvige?

Odgovor: Ne verjamem v možnost, da bi neka notranja sila silila sovjetske voditelje v vojno, da bi zaostrili mednarodne odnose. Mislim, da so Stalinova smrt in dogodki, ki so ji sledili, v določenem smislu zmanjšali možnost vojne in agresije s strani Sovjetske zveze. Oni zdaj v tem pogledu menjajo svojo politiko na zunanjem načinu. Ne morem biti prerok, vendar se ni v nobenem primeru povečala vojna nevarnost, temveč zmanjšala.

Vprašanje: Ali smatrate, da bi miroljubne države morale podvzeti neke korake, kakor so to storile v Koreji, da bi preprečile Rusom razširitev njihove imperialistične politike na druge vzhodne države?

Odgovor: Ne razumem, v kakšnem smislu. Koreja je drug primer, tam je bila obožena agresija, dočim je tu ni. Če ni obožena agresija, se zato lah-

ko spopad samo zaostril, če bi se mešali v notranje zadeve teh držav.

Vprašanje: Koliko je že storila pekinška vlada za prekinitve z Rusijo?

Odgovor: To zavisi od tega, kakšno politiko bo vodila Sovjetska zveza proti Kitajski. Do popolnega razdora ne bo prišlo, lahko pa pride od tega, da bo Kitajska neodvisno odločala o usodi svoje države in da ne bo pod nikakršnim vplivom.

Vprašanje: Ali ste kar koli slišali o čistki v Severni Koreji, o čistki funkcionarjev, ki so pod vplivom Moskve?

Odgovor: Bral sem, da gre tu za deset vodečih ljudi, med katerimi je tudi generalni sekretar Partije. Sicer resnično ne vem, kakšen je osnovni vzrok te mere.

Vprašanje: Kakšno mišljenje imate sedaj z ozirom na sprejem Kitajske v Organizacijo združenih narodov?

Odgovor: Mi nismo spremenili stališča, do tega, da bi bilo potrebno sprejeti Kitajsko v Združene narode. To bi bilo konstruktivno, koristno in bi zmanjševalo možnost nekega samovoljnega koraka Kitajske, ker bi na ta način Kitajska vendarle prevzela odgovornost proti ostalim državam.

Vprašanje: Kakšno je Vaše mišljenje o perspektivi za korejsko mirovno konferenco?

Odgovor: Mislim, da bo korejska mirovna konferenca, čeprav ne bo mogla v celoti rešiti vprašanja, v nekem smislu vendarle ucvrstila to, kar je doslej doseženo — da tam ne bo več prišlo do spopadov.

Vprašanje: Tri sovjetske satelitske države so se sporazumele, da bodo vzpostavile skupne mešane komisije z Jugoslavijo, da bi na ta način raziskale incidente na mejah. Ali mislite, da je ta korak, poleg tega, da je Rusija poslala sem ambasadorja, odločen znak volje in upanja za pomirjenje s strani Sovjetske zveze?

Odgovor: Razumljivo je, da je to, da so tri države pristale na naš nekdanji predlog, vzpostaviti komisije, ki bodo razčiščevale in reševale spopade na mejah, rezultat spremembe v sovjetski zunanji politiki in njihove sugestije. Vendar ni treba temu pripisovati prevelikega pomena in tudi ne gre, da bi bili zaradi tega preveč optimistični. Vendar je to le pozitivna stvar in bo po mojem mišljenju ublažila spopade. Za nas je to pozitivno, ker se bo pritisk na našo državo zmanjšal in bo to omogočilo normalizacijo odnosov s temi državami. Upam, da bo to prvi korak za normalizacijo odnosov s temi državami, in končno, nobena država ne želi, da bi se na njenih mejah stalno dogajali spopadi. To je rezultat spremembe v zunanji politiki Sovjetske zveze, ker, dokler je Rusija vodila ostro hladno vojno, so bili tudi ti spopadi sestavni del te vojne, čeprav so padali mrtvi na mejah.

Vprašanje: Ali so Rusija in druge satelitske države podvzele kakršen koli korak, da bi se vzpostavili ponovni trgovinski odnosi z Jugoslavijo?

Odgovor: Dostojni ni nič storjenega, ni podvzet niti najmanjši korak ne z njihove in ne z naše strani.

Vprašanje: Kaj bi lahko miroljubne države odvezle, da bi ohrabile satelitske države za prekinitve s Sovjetsko zvezo?

Odgovor: Prvič, ne bi smelo biti nikakršnega vmešavanja v notranje zadeve, v vprašanja teh držav, ker mislim, da bo v teh državah samih vedno bolj prihajala do izraza vse večja težnja za neodvisnostjo ljudstva, drugič, zahodne sile lahko s svojim pravičnim odnosom do dvoje in majhnih držav stimulirajo te težnje za neodvisnost v teh državah.

Vprašanje: Vi ste večkrat govorili o potrebi okrepitve kulturnih in ekonomskih odnosov med Jugoslavijo in prijateljskimi državami in ste tudi več-

krat dokazali to svoje prepričanje. V okviru Združenih narodov ste tako sodelovanje razširili na vzajemne vojne mere z Grčijo in Turčijo. Kaj bi imeli proti temu, da bi razširili takšno vojno sodelovanje — še vedno v okviru Združenih narodov, še na druge obrambne zveze, kakor je na primer Atlantski pakt?

Odgovor: Mi smo še vedno proti in homo ostali proti ustvarjanju blokov in pristopanju v Atlantski pakt, ker je to danes še manj potrebno, kot prej, ker bi to še vedno kvarilo naš specifični položaj, ki ga imamo in tudi ne bi ničesar doprinesli k ucvrstitvi miru v svetu. Mi smo za regionalne sporazume, v kolikor gre za interese dotičnih držav, če so take regionalne pogodbe v interesu miru v svetu, in skladu z Združenimi narodi, in razume se, v okviru Združenih narodov. Mi s takim svojim stališčem ne mislimo zmanjševati naših obveznosti do članic Združenih narodov in do držav, ki se borijo za mir, proti agresiji. Nasprotno, smatramo, da je to najkoristnejši način našega sodelovanja z zahodnimi državami.

Vprašanje: Jugoslavija smatra, da so določene pomanjkljivosti v tem, če bi direktno sodelovala v takšni obrambni zvezi, vendar ali ne mislite, da so prednosti, ki jih nudi vzajemno planiranje, skupna obramba, povečana standardizacija orožja in večja koordinacija med obojnimi silami, večje od teh pomanjkljivosti?

Odgovor: To pomeni, da bi se zdaj lahko pristopilo k bloku, kakor je to Atlantska zveza. Mi lahko tudi izven Atlantskega pakta koordiniramo v pogledu oboroževanja, standardizacijo orožja in drugega.

Vprašanje: Kaj mislijo vaši vojni strokovnjaki o kakovosti in količini orožja, ki je bilo poslano Jugoslaviji? Če to ni vojna tajna, kakšno orožje je Jugoslaviji sedaj najpotrebnejše? Ali ima Vaša država že zadostno število mehanikov, da bi vzdrževali motorizirano orožje?

Odgovor: Mnenje nas vseh in vojnih strokovnjakov je pozitivno, z ozirom na kakovost ameriške oborožitve. V pogledu

količine so še nekatere pomanjkljivosti — malo prepočas prihaja tisto, kar nam je bilo še najpotrebnejše, vendar gre. Sicer imamo dosti strokovnjakov, pri nas se ljudje zelo hitro prilagajajo in lahko obvladajo vse orožje, ki ga dobivamo. Kar pa se tiče vprašanja, kakšna vrsta oborožitve nam je sedaj najbolj potrebna, — mi rovih vrst nismo zahtevali. Ne morem vam reči, kaj bi sedaj konkretno potrebovali, ker je to vojna tajnost.

Vprašanje: V zgodovini se zelo redko dogaja, da izražajo vojskovodje zadovoljstvo nad tem, da imajo zadosti vsega za vsako eventualnost. Ali menite, da ima Jugoslavija danes zadosti določenih trup in zadosti sodobnega orožja, da bi lahko preprečila invazijo neke sile, ali kombinacijo sil s strani Vzhoda, to je ali bi lahko zadosti dolgo vzdržali na mejah, dokler bi ne prišla pomoč z Zahoda?

Odgovor: Mislim, da imamo zadosti za enega napadalca, da lahko zadržimo vsakega posameznega napadalca, če pa bi bil manjši, bi jih lahko zadržali tudi dvoje ali troje.

Vprašanje: Zakaj Rusija leta 1948 ni poskušala vdreti v Jugoslavijo, po prekinitvi z Informbirojem, v času, ko Vaša država ni imela zadosti sodobnega orožja, in ko ste bili prisiljeni opustiti del Vašega izgradbenega programa, da ste lahko zgradili vaše obrambne sile.

Odgovor: Mislim, da je to bilo predvsem zaradi tega, ker bi bil sam vzrok takšne agresije v vsem svetu docela nerazumljiv. Spopad je nastal samo zaradi tega, ker Jugoslavija ni hotela izgubiti svoje neodvisnosti. Drugič pa je bilo Rusiji zelo dobro znano, da je Jugoslavija trda točka, ki je ne bi bilo prav lahko obvladati. Trebilo bi to tudi lahko pripeljalo do mednarodnega spopada. To ne pomeni, da oni niso imeli zadostne sile, vendar predno bi to dosegli, bi redvomno prišlo do večjega spopada.

Vprašanje: Ameriške zruženice države so nedavno povabile Jugoslavijo, da bi prisostvovala na konferenci, na kateri bi obravnavali skupna vojna in obrambna vprašanja. Ali se bo Jugoslavija temu pozivu odzvala? Katera so glavna vprašanja, (Nadaljevanje na 2. strani)

Kot smo že poročali, sta v soboto prispela v Celovec predsednik izvršilnega sveta LRS Miha Marinko in podpredsednik dr. Marčijan Brečelj.

Po toplim sprejemu pri deželnem glavarju Koroske g. Ferinandu Wedenigu sta popoldne obiskala slovenske in avstrijske mladinske pesmi. Ko je ena najmlajših pionirk v imenu vseh izročila tov. Mihi Marinku sopek rož, je na prostnem igrišču doma odjeknil njihov vsakdanji mladinski pozdrav: »Freundschaft« Z glasnim vzkliki so se otroci zahvalili tudi za darila, ki jim jih je poklonil predsednik Marinko.

Med tridnevnim bivanjem so si poleg vselejma in drugih zanimivosti ogledali gostje tu-

veselih dnevih, ki jih preživljajo, pa tudi zapeli so v pozdrav gostom nekaj slovenskih in avstrijskih mladinskih pesmi. Na poslovnem srečanju gostov z deželnim glavarjem g. Wedenigom so v ponedeljek v Vrbi ob Vrškem jezeru izmenjali misli o tesnejšem sodelovanju naših sosednih pokrajin. Ob tej priložnosti je tov. Miha Marinko opozoril na visoko gospodarsko in kulturno raven drugega koroskega velesejma.

Na sliki predsednik Izvršnega sveta LRS tov. Miha Marinko in koroski deželni glavar g. Ferdinand Wedenig

Nezadovoljstvo tržaškega prebivalstva narašča

Prometna stavka se nadaljuje — Enournna stavka grafičnih delavcev Izložbe so še vedno zatemnjene

Trst, 12. avgusta. (Od našega posebnega dopisnika). Na zborovanju uslužbencev ACEGAT, katerega se je udeležilo okoli 600 do 700 stavkujočih, so danes jutraj sklenili, da bodo nadaljevali stavko, ker vodstvo ACEGAT ni sprejelo delavskih delovnih pogojev. Pogorjanja se danes nadaljuje. V razgovoru z našim dopisnikom so delavec izjavili, da obsojajo zadržanje angleško-ameriške uprave v Trstu, ki je nastopila proti njihovim upravičnim zahtevam.

Skoraj ves promet v okolici in mestu je paraliziran, čeprav je opaziti v prometu nekaj privatnih avtobusov, ki vozijo pod pritiskom delodajalcev in ob spremstvu civilne policije. Vsi naporji oblasti, da bi preprečili stavko, so ostali brez uspeha. Večina prebivalstva pa mora v tej vročini hoditi peš. Tržačani so upravičeno nezadovoljni in grajajo oblast, ker ni ugodila zahtevam uslužbencev Adegata.

Poleg uslužbencev ACEGAT so danes ponoči stopili v enournno stavko tudi grafični delavci, da bi s tem podprli svoje zahteve po sklepanju novih in boljših delovnih pogojev. Prav tako tudi tržaški trgovci in lastniki lokalov v znak protesta proti zvišanju davkov imajo

še vedno ponoči zatemnjene izložbe in ne prižgo svetlobnih reklam. Če se pri vsem tem spomnimo še na demonstracije delavcev in številne druge proteste, vidimo, da se zaradi rastočih gospodarskih težav vedno bolj veča nezadovoljstvo vseh slojev od delavcev do trgovcev in obrtnikov. Vsi poskusji tržaškega irenditističnega vodstva, da bi obvladalo položaj, so brezuspešni. S. L.

Slednjič bo zadoščeno pravicam viničarjev

Veliko zborovanje viničarjev iz mariborskega okolišnega, ptujskega in ljutomerskega okraja v Mariboru — Viničarji se zahvaljujejo maršalu Titu in ljudski oblasti, da so na tako revolucionaren način naredili konec trpljenju in izkoriščanju.

Maribor, 12. avg. (po telefonu). Danes je bilo v Mariboru v veliki dvorani TD Partizanov (Union) zborovanje, ki se ga je udeležilo okoli 600 viničarjev iz raznih krajev mariborskega okoliškega, ptujskega in ljutomerskega okraja. V pisani množici mož in žena, fantov in deklet ter starejših zgranih viničarjev, je bilo čuti govorico iz Slovenskih goric, Haloz, Pohorja in Kozjaka. Zaveden, revolucionaren viničar iz Pehnice, je v svojem govoru ugotovil, da se od leta 1945 je ni zbralo tolikšno število viničarjev in ofarjev, kot tokrat. Nikoli prej bi si ne upalo toliko viničarjev na zborovanje, toda v zadnjih letih je med temi najbolj izkoriščanimi ljudmi na poti v socializem že do tolikšne mere zrasla zavest, da si javno upajo izpovedati svoje pravice, ne da bi se bali spekulantskih kmetov in drugih bogatinov, ki so prišli tudi danes v Maribor oprezovat, kateri izmed viničarjev so toliko korajžni, da so prihitali v Maribor javno obtoževati krivce in izkoriščevalce ter pomagati urediti pravične odnose, ki jih določa zakon ter izvajanju obeh zakonov.

Velikega zborovanja so se udeležili tudi član izvršnega sveta LRS in predsednik republiške komisije za zemljiški sklad Jozef Hribar in član izvršnega sveta LRS dr. Jože Potrč, sekretar mariborskega okoliškega okrajnega komiteja ZKS Franc Simonič, sekretar ljutomerskega okrajnega komiteja Metod Gričar, član ptujskega okrajnega komiteja prof. Mirko Bračič, kot gost pa je zborovanju prisostvoval član CK ZKS in sekretar slovenjegraškega okrajnega komiteja inž. Pavle Zavarč.

nju, o izkoriščanju, o svojem trpljenju in garanju. Več kot 50 mož in žena, starejših in mladih viničarjev in ofarjev je s svojimi življenjskimi izpovedmi pokazalo razmere v Slov. goricah, Halozah ter drugih vinorodnih predelih v teh treh okrajih. Njihovo življenje v zadnjem času sama priča, kako revolucionarno globoko sta zakon o zemljiškem skladu in zakon o viničarskih odnosih zarezala v vaško življenje v štajerskih vinorodnih predelih. Nikoli še ni bilo tako ostrega političnega položaja. Spekulantski vinogradniki, kmečki in drugi lastniki so se z vsemi silami vrgli v ofenzivo in z grožnjami, spletkami in rovarjenjem planili nad zgarane viničarje.

Ta viničar je povedal, kako so mu grozili, da mu požejo kočarijo nad glavo, drugemu zopet, da mu bodo vzel zemljo, tretjemu so grozili, da mu pože skromno žitno snopje. Maršike pa se tem grožnjam pridružuje še verski pritisk, češ viničarji ne bodo dobili odveze, viničarji ne bodo prišli v nebesa in podobno. Pravilno so mnogi revolucionarni viničarji na današnjem zborovanju sami preprosto ugotovili, da vsa ta ofenziva izkoriščevalcev ne bo prav nič zalegla, niti ustavila koleša zgodovine, pač pa bodo človeški in socialistični odnosi na osnovi novega zakona tem preje in tem pravičneje urejeni, čim močnejša bo enotnost in sloga vseh viničarskih ljudi.

Okraju revolucionarno završalo, da pa je na terenu žal premalo podrobne političnega dela in pojasnjevanja, ki je v boju proti izkoriščevalcem in njihovim paralom ter grožnjam nujno potrebno, da slednjič odprmo očali slehernemu viničarju, da bi videl pred seboj jasno pot k človeškemu življenju. V ljutomerskem okraju bo od 15. do 30. t. m. vrsta zborov volivcev, na katerih bodo ljudje razčiščevali položaj, ki je nastal po novem viničarskem zakonu. Nadalje je ugotovil, da med lastniki vinogradov niso zgolj bogatejši kmetje, ampak tudi razni intelektualci, nameščenci in celo državni uslužbenci. Ti preko svojih sorodnikov in drugih zvez ustvarjajo med ljudmi nepri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delegacija FLRJ za VIII. zasedanje OZN

Beograd, 12. avgusta. Po informacijah Jugopresa bo jugoslovanska delegacija na VIII. rednem zasedanju Generalne skupščine OZN, ki bo zasedala v drugi polovici septembra, predvidoma vodil državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović. Ostali člani delegacije bodo: jugoslovanski veleposlanik v ZDA Vladimir Popović, ljudski poslanec Mitra Mitrovič, stalni jugoslovanski delegat pri OZN Leo Mates, ter državna svetnica v sekretariatu za zunanje zadeve Josip Djerđa in dr. Milan Bartoš. Jugoslovanska delegacija bo odpotovala iz Beograda v začetku prihodnjega meseca.

V Beogradu bodo podpisali trgovinski sporazum z Abesinijo

Beograd, 12. avg. Abesinska mislja dobre volje, ki prispeje v Jugoslavijo 20. avgusta in ki jo vodi Jilma Deresa, bivši član abesinske vlade, bo podpisala v Beogradu sporazum o trgovini in ekonomskem sodelovanju med Jugoslavijo in Abesinijo. Ta sporazum je bil izdelan v času bivanja jugoslovanske gospodarske delegacije v Adis Abebi, ki jo je vodil član Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek. Po razgovorih v Adis Abebi bi Jugoslavija lahko izvažala v Abesinijo tekstilne izdelke, izdelke živilske industrije, razne končne lesne izdelke, usnične in gumijaste ter kemične izdelke, drobno kovinsko blago, izdelke elektroindustrije in dr. Obstojajo možnosti, da prevzamejo jugoslovanska podjetja v Abesiniji gradnjo večjega števila industrijskih stavb, cest, pristanišč itd. Za to vlada veliko zanimanje tudi pri sami abesinski vladi.

Odgovori maršala Tita

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki bi jih bilo mogoče na takem sestanku rešiti? Vaš načelnik generalštaba in drugi visoki vojni predstavniki, so se že posvetovali s funkcionarji v Washingtonu, vendar ali obstoja kakršna koli možnost, da bi Vi kot vrhovni komandant oboroženih sil Jugoslavije, prisostvovali tej konferenci, da bi tam na licu mesta raztolmačili probleme strategije in vojskovanja na Balkanu?

Odgovor: Ali mislite, da jaz lahko odgovorim na to vprašanje? Na tej konferenci se bo razpravljalo o oborožitvi naše armade. Ničesar drugega vam ne morem odgovoriti.

Vprašanje: Rad bi, da bi mi povedali kaj o notranjih problemih Jugoslavije. V Jugoslaviji sem že pet let dopisnik, dlje kot kateri koli tuji dopisnik in tu so se od leta 1948 dalje zgodile mnoge spremembe. Tu nimate več zivilskih nakaz, trgovine so delno polne blaga, dočim so bile tedaj prazne, stvelilo bolnišnic in šol se je povečalo, sistem varnosti ni več tako strog, in tudi strpnost z ozirom na politične zapornike prihaja bolj do izraza. Kaj je sedaj glavni problem v Jugoslaviji?

Odgovor: Ko bomo dokončali kapitalno izgradnjo, bomo dali prednost proizvodnji za široko potrošnjo, zaradi dviga življenjskega standarda. Na drugo mesto pride kmetijstvo, na tretje pa komunikacije in stanovanjsko vprašanje. Kapitalna izgradnja se ni popolnoma dokončana, temveč do dokončanja v predvidenem razmerju in po predvidenem planu.

Vprašanje: Ce ne boste imeli več tako občutne suše, kakor je to bilo 1950 in 1952 leta, kdaj mislite, da bi se Jugoslavija lahko ekonomsko osamosvojila, to je, da ji ne bo več potrebna pomoč, posojila in dolgoročni krediti?

Odgovor: Ce bi imeli še dve, tri trkšne žetve, kakršna je letošnja, mislim, da bi se lahko v te mčasu popolnoma osvobodili vseh naših težav, zaradi katerih moramo iskati pomoč od zunaj. Zre prejšnji dejal, da bi bili čez dve leti, ce bi imeli dobre žetve, lahko solventni, da bi lahko izpolnili vse naše obveznosti. Mi imamo prav sedaj najtežji položaj, ker prav se-

daj prihajajo plačila z ozirom na izravnavanje zunanje bilance. To leto, ki prihaja, nam bo težko in bodo potrebni, razumljivo, nekateri olajševalni postopki s strani teh držav.

Vprašanje: Rad bi Vam postavil delikatno vprašanje, to je vprašanje katoliške cerkve. Ne bi naenčaji sedaj vprašanje kardinala Stepinca, ker ste že dostikrat dovolj jasno povedali, kaj mislite o tem. Jugoslovanska skupščina je objavila zakon, ki jamči svobodo veroizpovedi, vendar pa je na zadnjem kongresu Komunistična partija pozvala vse svoje članove, da zavrejo vso versko dejavnost. Kako bi mogli vskladiti ti dve stvari?

Odgovor: Prvo in predvsem: Katoliško vprašanje v Jugoslaviji ne bo več delikatno, ko bodo novinarji in razni drugi ljudje prenehali zanj spravevati. Drugič, to je bil kongres Komunistične partije in to je bila predvsem samo stvar komunistov. Komunist se ne more baviti z religijo. Tretjič, jasno je, da je bilo na kongresu govora o tem, da je treba voditi politično borbo, borbo za mladino, da se morajo komunisti boriti proti raznim škodljivim vplivom. To se dela v vsaki državi — vedno se ena stran bori proti vplivom druge strani, če ta obstoja. Zakon pa je tu, da vsa stvar regulira, da ne dovoljuje diskriminacije, da regulira na podlagi ustave pravice vsakega človeka, da veruje ali ne veruje. Tu ni ničesar nesjajnega, vsa stvar je jasna.

Vprašanje: Ali mislite, da bi lahko prišlo do pomiritve med Jugoslavijo in Vatikanom, po prekinitvi odnosov lanskega decembra? Kako bi se lahko takšno pomiritev doseglo?

Odgovor: Ko se bo Vatikan prenehal vmešavati v naše notranje zadeve, ker se tudi mi ne mešamo v vatičanske stvari.

Vprašanje: Ce do take pomiritve ne bo prišlo, ali bo jugoslovanska vlada podpirala razvoj neke neodvisne katoliške cerkve, po zgledu pravoslavne cerkve?

Odgovor: Nekaj takega se v Jugoslaviji sploh še ni začelo, zaradi tega tudi ne morem govoriti o tem, kaj bo vlada delala. Mi želimo samo to, da cerkve spoštujejo zakone, da se ukvarja s svojimi posli in da se nihče od strani ne vmešava v naše notranje zadeve. Nobenega vzroka nimamo, da bi umetno ustvarjali neko novo cerkev, ker jih je že za-dostno.

Vprašanje: Ali namerava Jugoslavija prevzeti pobudo za dokončanje svojega spora z Italijo v pogledu bodočnosti Trsta? Ali je predvidela kakšno drugo rešitev, razen kondominija, ki bi iz Trsta napravil svobodno luko, katero bi lahko uporabljali Jugoslavija in Italija in morda tudi Avstrija in druge države? Ali smatrate, da negotov položaj italijanske vlade po padcu De Gasperija povečuje ali zmanjšuje perspektive take rešitve?

Odgovor: Razumljivo je, da jaz v nobenem primeru ne mislim, da bi padec De Gasperija in njegov položaj sedanje vlade izboljšal možnost rešitve tržaškega vprašanja. Nasprotno, to ga še otežkoča, ker nestabilnost onemogoča, da bi katera koli stranka ali vlada pristopila k rešitvi tega vprašanja. Po mojem mišljenju je treba to vprašanje pustiti za določen

čas, dokler ne bo tam obstojala možnost za novo reševanje, čeprav bi mi hoteli to vprašanje čimprej rešiti. Vendar, takšen je položaj, kaj moremo!

Vprašanje: Ce bi se rešilo tržaško vprašanje, ali bo obstojala možnost, da bo Italija povabljen, da bi pristopila k zvezi Jugoslavije, Grčije in Turčije na enakopravni osnovi?

Odgovor: Na to vprašanje lahko pozitivno odgovorim. Mi smo zavzeli to stališče že takrat, ko smo se razgovarjali in sporazumevali z Grčijo in Turčijo.

Vprašanje: Lahko bi postavil enako vprašanje v zvezi z Avstrijo, v kolikor bi prišlo z njo do mirovne pogodbe. Ali bi bila lahko tudi ona povabljen v članstvo te zveze?

Odgovor: To je vprašanje Avstrije in o tem lahko samo ona odloča, če bo smatrala, da je to potrebno.

Vprašanje: Na koncu bi, gospod predsednik, rad vedel za Vaše mišljenje o perspektivi za ohranitev miru in o možnosti, da bi se izognilo tretji svetovni vojni. Znano mi je, da ste nekajkrat povedali svoje mišljenje o tem vprašanju, vendar bi ga, z ozirom na najnovejšo dogodke v svetu, ponovno zastavil.

Odgovor: Lahko rečem, da dogodki niso demantirali tega, kar sem že govoril o možnosti ohranitev miru. Danes smo na taki poti, da smo se bolj približali možnosti, da se mir ohrani in da se sporna mednarodna vprašanja rešujejo brez vojnih spopadov. Razumljivo je, da to ni lahka stvar in da bo še mnogo težav, vendar so možnosti za neko vojno ali agresijo danes precej zmanjšane.

Veliko zborovanje viničarjev v Mariboru

(Nadaljevanje s 1. strani)

zvezj z izvajanjem zakona o viničarskih odnosih postavljali viničarji. Poudaril je tudi, da morajo biti do konca letošnjega septembra obdelani vsi primeri, ki pridejo v poštev za izvajanje po zakonu o viničarskih odnosih. Treba je hitro delati — naroča tov. Hribar komisijam — da ljudje po vaseh ne bodo brez potrebe nestrpno čakali in bi jih sovražniki begali in vnašali zmedo. Tisti pa, ki širijo parole in grozijo, da bodo požgali, posekali, ubijali in se kako drugače maščevali nad viničarji, naj si dobro zapomnijo, da njih ce ne bo ušelj zakoni kazni in tudi ne gmotnemu povračilo škode, ki bi jo prizadela. Vse to, kar prehaja sedaj v last delovnega ljudstva, so viničarji z roda v rod že zdavnaj odplačali s svojimi žulji. Vses teren se mora dvigniti v ofenzivo proti vsem špekulantom in njihovim

zvezj z izvajanjem zakona o viničarskih odnosih postavljali viničarji. Poudaril je tudi, da morajo biti do konca letošnjega septembra obdelani vsi primeri, ki pridejo v poštev za izvajanje po zakonu o viničarskih odnosih. Treba je hitro delati — naroča tov. Hribar komisijam — da ljudje po vaseh ne bodo brez potrebe nestrpno čakali in bi jih sovražniki begali in vnašali zmedo. Tisti pa, ki širijo parole in grozijo, da bodo požgali, posekali, ubijali in se kako drugače maščevali nad viničarji, naj si dobro zapomnijo, da njih ce ne bo ušelj zakoni kazni in tudi ne gmotnemu povračilo škode, ki bi jo prizadela. Vse to, kar prehaja sedaj v last delovnega ljudstva, so viničarji z roda v rod že zdavnaj odplačali s svojimi žulji. Vses teren se mora dvigniti v ofenzivo proti vsem špekulantom in njihovim

zaveznikom in podpornikom ter prišepetovalcem, ki še sedaj nočejo, da bi postal viničar enakopraven in svobodni človek.

Za zaključek so viničarji ob burnem pritrjevanju in vzkljkanju poslali maršalu Titu naslednje pismo:

»Dragi maršal Tito! Viničarji iz okrajev Maribor okolica, Ptuj in Ljutomer, zbrani na zborovanju v Mariboru, Vam, dragi maršal Tito, pošiljamo tople pozdrave in se Vam zahvaljujemo, kakor tudi naši ljudski oblasti, da ste z zakonom o odpravi viničarskih, ofarskih in hubrskih ter drugih izkoriščevalških odnosov naredili slednjih konec našemu trpljenju in nam odprli lepšo bodočnost. Objubljamo, da bodo pomagali pri izvajanju zakona in z vsimi silami — saj smo vajeni delati — tudi pomagali pri nadaljnji graditvi socializma.»

Naši študenti povabljeni na svetovno študentsko konferenco

Jugoslovanski študentski tisk je dolga leta bil trd boj za priznanje v mednarodni študentski javnosti. Mednarodna študentska zveza, ki je organizacija jugoslovanskih študentov na zapoved Informbiroja, nepošteno in nepravilno izključila iz svojih vrst, je vsa leta napenjala vse sile, da jugoslovanski študentski tisk ne bi mogel prodrati in se uveljaviti poleg ostalega študentskega tiska v svetu. Toda kakor je uspelo Zvezi študentov Jugoslavije, da je ustpravila dobre stike s številnimi študentskimi organizacijami drugih Univerz, tako je uspelo tudi to, da danes prejema veliko število študentskih klubov in čitalnic na najrazličnejših evropskih, pa tudi izvenevropskih univerzah jugoslovanske študentske liste in da se mnogi študenti preko naših študentskih listov medsebojno povezujejo. Glasilo ljubljanskih študentov »Ti-buna« prejema 43 visokih šol in Univerz in mednarodni študentski informativni bilten Students Mirror stalno v vsaki številki prinaša izveščke iz tega in drugih jugoslovanskih študentskih listov. List ljubljanskih študentov je najpogostejše citiran in je iz nezemstva prejel že nekatera laskava priznanja.

urednike jugoslovanskih študentskih glasil. Konferenca bo koncem septembra na Dunaju in bo obravnavala predvsem vprašanja, ki so v zvezi z vzdrževanjem in kvaliteto študentskih listov, vpliv študentskega menja na neštudentsko javno mnenje ter izmenjavo informacij, dopisov in študentov novinarjev. Na konferenco je povabljenih okrog 250 urednikov vodilnih študentskih glasil iz vseh držav in kolonij. M. B.

Iz Finske se je vrnila delegacija invalidov

Beograd, 12. avg. (Tanjug). Danes jutraj se je vrnila v Beograd po štirinajstodnevem bivanju v Finski delegacija Zveze vojnih invalidov in Zveze borcev, ki jo je vodil predsednik Vrhovnega sodišča FLRJ Jospa Hrnčević. Delegacija je bila prisrčno sprejeta od finskih vojnih invalidov ter je obiskala mnoge ustanove in zavode vojnih invalidov in borcev v Helsinkiju, Kaunijalu in Leperiju.

Razstava jugoslovanskih fresk v Edinburgu

Beograd, 12. avg. (Tanjug). Koncem tega meseca bo v Edinburgu odprta v okviru mednarodnega umetniškega festivala razstava jugoslovanskih fresk iz XII. do XV. stoletja.

Koncem oktobra bo ista razstava v Londonu ter bo ob tej priliki razstavljenih okoli 30 novih kopij, ki se niso bile razstavljenе nikjer.

Protest zaradi sovražnega delovanja klera v Sarajevu

Sarajevu, 12. avgusta. Na sestankih delovnih kolektivov, državnih ustanov in organizacij Socialistične zveze Sarajeva so tisoči državljanov ostro obsodili sovražno delovanje dela duhovnikov Sarajeva, posebno dela katoliških duhovnikov, ki so hoteli zakon o pravnem položaju verskih skupnosti izkoristiti zato, da bi zaostalejši prebivalce prisilili k izpovedovanju vere. V zadnjem času je del duhovništva stalno strahoval prebivalstvo s pripovedovanjem o raznih čudežih in kaznovanju nevernikov. Tako je katoliški duhovnik Simić iz Sarajeva agitiral za »kriščanski socializem«. Nezaželjeni posamezniki si niso smeli ogledati begove džamije, ki je redek zgodovinski spomenik preteklosti. Zaradi takega delovanja duhovštine so danes protestirali delavci podjetja »Tito« in člani sindikalnih podružnic mnogih državnih ustanov. Večraj popoldne so bili protestni mitingi v sarajevskem podjetju »Tehnika«, tovarni preprog in drugih podjetjih. Zlomarne izjavi so jih širili nekateri duhovniki, so povzročile val protestov po vsej republici.

sti dan, ko začne veljati nova tarifa, na zalogi slaščičarske izdelke, imajo pravico do oškodovane oziroma do povračila davka. Povračilo bodo prejela na zalogo bononov (raznih čokoladnih), želejev, keksov in mezg. Pravico do povračila bodo imela tudi podjetja, ki poslujejo z umetnim vinom, šampanjcem in umetnimi močnimi alkoholnimi pijačami.

Nova tarifa določa tudi znižanje davka na promet za nekatere obrtne izdelke in obrtne usluge.

Organiziran zločin v Škofji Loki

Preteklo nedeljo se je okrog 22. ure peljali iz Kranja proti Škofji Loki Franc Petercel, mesar iz Škofje Loke, Anton Krel in Jože Kuk, mlilničnik iz Kranja. Pri vasi Duh sta jih nenadoma napadla brata Janez in Ciril Cof, ki sta čakala nanje v zasedi z odprtimi noži. Napadalca sta zaklala mesarja Petercela in hudo ranila mlilničnika Jožeta Kuka, ki je zdaj v ljubljanski bolnišnici.

V terek popoldne se je velika množica Škofjeločanov udeležila pogreba umorjenega Petercela.

Po pogrebu pa se je zbrala na Mestnem trgu in na zborovanju sprejela resolucijo, s katero zahtevajo od Javnega tožilstva Slovenije, da morilca najstrožje kaznuje. Škofjeločani zahtevajo tudi naj bo razprava javna in sicer v kraju, kjer sta Janez in Ciril Cof izvršila ta gnusen zločin. BP

Znižanje prometnega davka na alkoholne pijače in slaščičarske izdelke

Beograd, 12. avgusta. Zvezni izvršni svet je sprejel uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o tarifi davka na promet proizvodov. Po novi uredbi se zniža prometni davek na alkoholne pijače in slaščičarske izdelke ter na nekatere obrtne usluge.

Po novi uredbi znaša prometni davek na vino namesto sedanjih 25 din, 15 dinarjev. Ta novi, nižji prometni davek velja za vino letošnje letine in to šele po končanem popisu vina iz letošnjega pridelka. Za vino iz pridelka prejšnjih let velja še naprej prometni davek v znesku 25 dinarjev.

Za žganje velja naslednje: za tiste količine žganja, ki so bile pridelane do dne, ko začne veljati nova tarifa, ostane v veljavi prejšnji prometni davek v znesku 200 din za liter, medtem ko se bo plačeval nižji prometni davek v znesku 120 dinarjev za 1 liter žganja za tiste količine, ki bodo pridelane po uveljavitvi nove tarife. Uredba predpisuje tudi nižji prometni davek na medicinska vina, šampanjec, razne likerje, rum, vodko, vysky in razna umetna žganja.

Ker je bil pred nedavnimi znižan prometni davek na razne izdelke iz sladkorja, predpisuje nova uredba tudi nižji davek na promet za slaščičarske izdelke. Po sedanjih tarifi je bilo treba plačati na te izdelke 20 odstotkov prometnega davka, po novem pa znaša ta odstotek deset. Trgovska podjetja na debelo, ki bodo imela ti-

Organizacije SZDL razpravljajo o načrtu volilnega zakona

V mnogih krajih omenjajo imena kandidatov za ljudske poslance

Razprava o obnovljenih načrtih volilnega sistema je posebno poživila delo organizacij SZDL v vseh krajih Jugoslavije. V mestih, industrijskih centrih in na vaseh se vršijo sestanki in katerih se članstvo SZDL in volivci seznanjajo z določili predloženega zakona o volitvah, pravicah in dolžnostih ter odpočitku ljudskih poslancev. Prav tako na teh sestankih članstvo Socialistične zveze daje svoje predloge in pripombe k zakonskim načrtom. Po rezultatih sedanje širše javne razprave se da sklepati, da volivci na splošno odobravajo določila predloženega zakona. Največ različnih mnenj pa je dala doseđanja razprava o tem, ali naj novi ljudski poslanci imajo namestnike, ali ne. Zlasti v Bosni in precejšnjem delu Srbije se večje število članstva SZDL zavzema za to, da namestniki ljudskih poslancev ostanejo, ker bi lahko mnogo pomagali dejavnosti poslancev samega. Živahna je tudi razprava o členu 9 zakonskega načrta, kjer volivci predlagajo, naj bi ljudski poslanci, ki je izvoljen v dveh ali več okrajih, poročal o svojem delu vsakemu okraju, ne pa samo enemu. Prav tako se živahno razpravlja o načinu kandidiranja, o vlogi SZDL pri volitvah in o drugih novostih, ki jih predvideva zakonski načrt.

Živahna razprava o predlogu volilnega zakona pa je že prešla okvir diskusije o samih zakonskih določilih. Čeprav volitve še niso razpisane in še ni

mogoče službeno predlagati kandidatov, v organizacijah SZDL živahno razpravljajo tudi o kandidatih za bodoče ljudske poslance. Ce je v prvi fazi razprave prevladovalo mnenje, da pred zbori volivcev ne bi bilo potrebno širše razpravljati med članstvom SZDL o kandidatih, ker bi s tem okrepile pravice zborov volivcev, lahko zabeležimo, da so organizacije Socialistične zveze s svojimi politično aktivno dejavnostjo ovrgle taka mnenja. Članstvo SZDL se namreč zaveda, da bo na zborih volivcev podpiralo tiste kandidate, o katerih bo imelo možnost prej razpravljati na sestankih svoje organizacije. Tako demokratično pojmovanje ne morejo biti v nasprotju z zakonitimi določili, saj dokončno odločitev o kandidatu ostane prepriščena zboru volivcev. Razumljivo pa je, da se bodo člani SZDL na zborih volivcev zavzemali za tistega kandidata, o katerem so imeli že prej možnost razpravljati v svoji organizaciji.

Na sestanku predsednikov in sekretarjev osnovnih organizacij SZDL v Nišu so iznesli željo velikega števila volivcev, naj bi kandidiral za poslance Petra Stambollića, predsednika Socialistične zveze Srbije. Od krajevnih političnih osebnosti so na istem sestanku omenjali imena Milije Radovanovića, sekretarja Mestnega komiteta ZK in Momčila Milovanovića, predsednika MLO Niš. Mestni odbor SZDL v Nišu je opozoril vodstva osnovnih organizacij,

da je izvolitev kandidatov stvar zborov volivcev, naj pa članstvo SZDL pred zbori volivcev razmišlja o ljudeh, ki bi prišli v poštev kot kandidati.

Prav tako razpravljajo rudarji v Boru in okolici v volilnem zakonu in tudi že o kandidatih za ljudske poslance. Največ se omenja ime Svetozarja Vukmanovića-Tempa kot kandidata za ljudskega poslance v Zvezni skupščini. V Krapini, v LR Hrvatski pa so na okrajni konferenci SZDL pri razpravi o pripravah za volitve ljudskih poslancev sprejeli predlog za poslanske kandidate. Za Zvezno skupščino so organizacije SZDL predložile Ivico Gretača, za Sabor Hrvatske pa Josipa Kolarića.

Tudi v Ljubljani in v drugih krajih Slovenije prirejšajo te dni organizacije SZDL članske sestanke, na katerih razpravljajo o načrtu novega volilnega zakona. To razpravo povezujejo člani Socialistične zveze z analizo gospodarske in komunalne ter politične dejavnosti v svojih mestih, krajih in vaseh. Prav tako pa se razmišljajo o tem, kdo bi bil lahko kandidat njihovih področij za zvezno in republiško skupščino. Tudi sindikalne organizacije postajajo aktivnejše ob razpravi o volitvah v zbere proizvajalcev.

Zadnja letošnja skupina Slovencev iz Amerike je prispela na obisk v domovino

Ljubljana, 12. avg. Nocoj je prispela z ekspresnim vlakom preko Trsta v Ljubljano zadnja skupina ameriških Slovencev, ki je bila najavljena, da pride letos na obisk v domovino. S to skupino, ki šteje 29 rojakov, je pripotovala tudi naša rojakinja Ana Krasna, doma iz Poljan nad Vipavo, znana ameriška književnica in novinarka. Gospa Krasna je bila že pred štirimi leti na obisku v domovini in je izkoristila tudi to priložnost, da ponovno obišče Jugoslavijo.

Rojake iz Amerike so pričakali na ljubljanskem kolodvoru nekateri njihovoj svoji, s katerimi bodo odpovali na domove, nekateri rojaki, doma s Primorskega pa so se odcepili od skupine že v Sežani in Poštojmi. Vsi bodo ostali v stari domovini do dva meseca.

Skupino ameriških rojakov je pričakal v Sežani tajnik Izseljske matice, v Ljubljani pa predsednik Tone Seliskar.

SAH

Partije IV. kola so se končale takole: Levčič : Janošević prekinjeno; Hovčar : Vidmar remi; Sokolov : Rabar remi; Zaharjev : Trajković 1:0; Matulović : Marčić prekinjeno; Križanić : Horvat 1:0; Vuhstić : Preinčalk 0:1; Zavića : Božić prekinjeno.

Rezultati prekinjenih partij: — Trajković : Levčič remi; Horvat : Vuhstić 0:1 in Božić : Matulović 0:1. — Stanić na tabeli; Marčić 2 in pol (1); Preinčalk 2 in pol; Vidmar, Rabar, Kržišnik in Matulović 2(1) lid.

naprosamo vsa društva, ki bi bila pripravljena gostovati, da takoj sporočijo tudi IOLPS, kdaj bi prišla v Koper in koliko predstav oz. nastopov so pripravljena dati.

Izvršni odbor Ljudske prosvete Slovenije.

Obisk arheologov iz Slovenije na Koroskem

V okviru sodelovanja na področju znanosti in kulture, ki se v zadnjem času razveseljivo razvija med Slovenijo in Korosko, so prispeli 10. t. m. v Celovec dr. Jože Kastelic, direktor ljubljanskega muzeja, univ. prof. dr. Josip Klemenc, asistenta Stanko Ješe in dr. Stare, nadalje kustosi ljubljanskega nacionalnega muzeja Stenislav Gabrovce, Aleksander Jelenič, Rudolf Berce in kustos celjskega muzeja Alojz Bolta. Povabljeni goste sta sprejela vodja kulturnega oddelka pri deželni vladj dvorni svetnik dr. Rudan in direktor celoveškega muzeja dr. More. V toplih pozdravnih besedah je vodja kulturnega oddelka pri deželni vladi izrazil zadovoljstvo nad nedavnim obiskom arheologov iz Koroske v pujskem muzeju ter poleg koristi, ki jih ima od tesnejših stikov kulturnih delavcev znanost, poudaril vsestranski pomen zblizevanja in sodelovanja naših držav.

Gostom je bil nato razkazan muzej v parku in kulturno-zgodovinski muzej v Celovcu. V naslednjih dneh si bodo slovenski arheološki oddelki vse arheološke zanimivosti Koroske.

PRED DVAZDNIKOM PRIMORSKE

Zbor Bazoviške in Kosovelove brigade

V okviru priprav za proslavo desete obletnice ustanovitve IX. korpusa primorskih brigad bodo imeli zbor bivši borci Bazoviške in Kosovelove brigade. Brigada Srečka Kosovela se bo sestala 23. avgusta v Stanjelu, kjer bo govoril podpolkovnik JLA tov. Rudi Kodrič. Ob 15. uri bo odkritje spomenika padlim borcem, na kar bodo zapeli pevski zbori iz Stanjela, Kobjeglave, Stjaka in Dutovelj. Sodelovala bo godba na pihala iz Vrhovelj. Po opravljeni svečanosti bo ljudsko rajanje.

Teden dni poezije, t. j. 30. avgusta, pa bo podobna slavnost v Gornji Branici, kjer bo zbor preživelih borcev bazoviške brigade. Rezervni major JLA tov. Stane Lavrenčič bo govoril o pomenu proslave osvoboditve Primorske. Ob tej priložnosti bo odkrita na Kantetovi vasi spominska plošča, kjer so se vsi člani Gornje Branice 28. avgusta 1941 srečali s prvimi partizani. Ta dogodek bo orisal tov. Dovgan Ervin-Janez, prvi primorski partizan. Nato bo koncert pevskih zborov iz Stanjela, Stjaka in Kobjeglave. Nastopila bo tudi znana igralska skupina

IX. korpusa, na kar še posebej opozarjamo.

Gornji prireditvi dokazujeta, s koliko vnuemo in ljubeznijo se Primorska pripravljaja in proslavo svojega velikega praznika, ki bo v dneh 5. in 6. septembra na gorški Okrolici. Te dni prehaja vsa Primorska v praznično razpoloženje. Posamezne vasi tekmujejo med seboj v krasitvi domov, postavljanju mlajev in slavolokov. Pripravljalni odbori imajo polne roke dela z organizacijo prevoza udeležencev na proslavi, ki se prijavljajo vsak dan v večjem številu.

(Zvan Jakob. OLO Sežana).

Poziv

Zveza prosvetnih društev v Kopru naproša okrajne in mest-

JAVITE UDELEZBO

Prometni odbor pri centralnem odboru za proslavo na Okroglici poziva vse okrajne štabe v Sloveniji, ki še niso javili števila udeležencev, da to sporočijo TAKOJ!

Takoj naj vsi štabi sporočijo tudi svojo željo za uro odhoda posebnih vlakov iz vstopne postaje in prav tako za povratek iz železniške postaje Volča draga.

Odbor za promet pri centralnem odboru.

Direndaj v Rimu

Piccionni noče sestaviti vlade

To, kar se dogaja v italijanski vlado krizo, je vsekakor vredno pozornosti. Razgovori in konzultacije, napovedi in odpovedi, izjave in nasprotni izjave, zdaj vlada v desno, zdaj vlada v levo, pa spet koalicijska centra s štirimi, tremi, dvema in nazadnje z eno stranko, pogoji enih in zavračanja drugih, pozivi vseh in spet pozivi vsakega proti vsem — vse to je slej ko prej posledica političnega vzdušja, ki so ga ustvarile zadnje parlamentarne volitve.

Rim, 12. avg. (AFP). — Titilio Piccioni je danes obiskal predsednika italijanske republike Einaudija ter ga obvestil, da ne bo sestavil vlade. V političnih krogih so prepričani, da Piccioni noče sestaviti vlade zaradi težav, ki so nastopile v zadnjem trenutku in so v zvezi z odločitvijo, naj bi De Gasperi sodeloval v vladi.

Ko je vsa javnost pričakovala objavo nove vlade, je Attilio Piccioni, ki je prišel iz pisarne predsednika republike, namesto liste ministrstev prebral novinarjem svojo izjavo, da je mandat za sestavo vlade vrnil. »Po zadnjih konzultacijah sem mislila, je dejal Piccioni, »da bo mogoče sestaviti vlado, potem pa sem spoznal, da to ni mogoče. Piccioni je sinoči izjavil, da je kopal svoje delo, in tudi De Gasperi je že odpoštoval v Rim, da bi danes prispel kot zunanji minister nove vlade. Do prebrata je prišlo ponoči, povzročil pa so ga desničarji v krščanskodemokratski stranki, ki niso hoteli izgubiti dosedanjih pozicij v vladi. Uprli so se prizadevanju Piccionija, da bi uvedel v vlado nove ljudi namesto kompromitiranih predstavnikov desnice in katoliške akcije. Piccio-

Delo, ki ga je mandator večer končal, so ponoči razbili desničarji v vladni stranki

demokratov ter pride tako v spor z desnico v lastni stranki, ki ima v rokah direkcijske stranke in močno pomoč Vatikana. Nobena od teh dveh rešitev ni dala možnosti za sestavo vlade, ki bi imela vso potrebno podporo, in zato je Piccioni vrnil mandat.

Rim, 12. avg. (r) Ameriške agencije poročajo, da bo po Piccionijevem neuspehu dobil mandat za sestavo vlade verjetno De Gasperi. Če se tudi De Gasperijeva akcija ponesreči, preostane samo še razpis novih volitev.

Stavka v Franciji zajela tri milijone delovnih moči

Delegacija socialističnih poslancev pri predsedniku vlade — Predlog za sklicanje izrednega zasedanja parlamenta

Pariz, 12. avg. (UP) Francoska socialistična stranka je danes od predsednika francoske vlade Lanfela zahtevala, naj preneha s svojimi ekonomskimi reformami, da bi se s tem končala stavka, ki ogrožajo položaj v državi. Delegacija socialističnih poslancev na čelu z Guy Molletom je obiska-

repreh, ki jih je treba izvesti glede na stavke. Minister za pošto Pierre Ferry je bil danes dopoldne sprejet pri predsedniku vlade in mu je ob tej priložnosti razložil položaj v zvezi s stavko v PTT službi. Predlog za sklicanje izrednega zasedanja parlamenta, ki so ga sprožile sindikalne centrale, socialistična stranka in komu-

Doslej nad 60.000 obiskovalcev koroškega velesejma

Odkar so se 6. avgusta odprli razstavní prostori koroškega velesejma, si jih je v prvih štirih dneh ogledalo že okoli 60.000 obiskovalcev. Poleg udeležbe Zahodne Nemčije, Jugoslavije in Italije, ki dajejo sejmoma mednarodni značaj, vabi gospodarstva kroge srednje Evrope tudi skrbno pripravljene vseavstrijski lesni sejem kot posebnost v okviru koroškega velesejma.

Zanimivosti sa gozdarske in lesne strokovnjake — Vzorna ureditve jugoslovskega paviljona

Je nadalje dobro zastopana industrija kmetijskih strojev in naprav, ki priča o uspešnih naporih naše severne sosedice v tej smeri. Podobno sliko nudijo razstavišča koroških podjetij za precizno mehaniko in prikazi elektrifikacije Koroške. Sicer pa so zlasti številni srednji in manjši prostori polni najrazličnejših proizvodov lahke industrije, med katerimi dominirajo predmeti za domačo, oziroma hišno uporabo. Pohštvo, ki je zelo okusno razstavljeno in tudi kvalitetno izdelano, se zdi za naše razmere nekoliko drago. Jugoslovijo zastopa petnajst podjetij iz LR Slovenije, ki razstavljajo kolektivno in samo predmete, ki so zajeti v teko imenovanem celovskem sporazumu, kakor sadje, zelenjava, alkoholne pijače, usnjeno in lesno galanterijo in podobno. Jugoslovanski paviljon je urejen znatno boljše kot lani in sodi med najsolidnejše urejene na sejmistišču.

Sodeč po obsegu in ravni koroškega velesejma so se njegovi poizrtvovalni organizatorji v resnici približali svojemu temeljnemu stremeljenju, to je uvedbi vsakoletnega mednarodnega lesnega sejma v Celovcu.

Izgrad v Port Saidu

Kairo, 12. avg. (UP). Velika množica Egiptčanov je s palčami in kamenjem napadla danes britanske vojske, ki so bili na straži pri severnem vходу Port Saida. Napadali so se umaknili, ko so britanski vojski začeli streljati v zrak. Britanski vojski so bili postavljeni na stražo, ker je bil sinoči tam neki britanski vojak ubit, drugi pa ranjen, medtem ko sta bila ranjena tudi dva Egiptčana. Egiptovska vlada je danes gozvala prebivalce Port Saida, naj mirujejo.

Egiptovski minister za zunanje zadeve Favzi je izjavil, da ta izgrad ne bo vplivala na britansko-egiptovske razgovore za rešitev sueskega problema.

Port Said, 12. avg. (r) Britanske vojske oblasti so zaradi sinočnjega incidenta prepovedale vsem pripadnikom britanske vojske, ki niso v službi, vstop v mesto in pristanišče Port Said. Britansko uradno poročilo pravi o sinočnjem incidentu, da so štirje civilisti z avtomatskim orožjem streljali v hrbet na dva britanska vojaka, ki sta bila na straži pri carinarni v pristanišču.

Glasilo egiptovske vojske poroča, da so našli truplo britanskega letalca, ki so ga pogrešali nad mesec dni.

Prilavljane odgovora Sovjetski zvezi

London, 12. avgusta (Tanjug). V Londonu so bili med funkcijonarji britanskega zunanjega ministrstva in ameriškega in francoskega veleposlanstva razgovori o skupnem odgovoru zahodnih velesil na zadnjo sovjetsko noto v Avstriji. Zvedelo se je, da bodo zahodne velesile avstrijsko vprašanje obravnavale kot vprašanje, ki je ločeno od ostalih evropskih problemov. To je bilo doslej tudi stališče britanske vlade. Smatrajo, da bo nota o Avstriji v kratkem odposlana sovjetski vladi, čeprav še ni znano, kakšna bo vsebina te note. Verjetno pa bodo zahodne velesile privolile v zahtevo Sovjetske zveze in umaknile predlog skrajšane mirovne pogodbe o Avstriji.

Deblokiranje grške ladje

Atene, 12. avg. (Tanjug). Po vesteh iz Rima so tam grški predstavniki, da bi rešili vprašanje deblokiranja grškega parnika »Agamemnon«, ki ga na račun reparacij Grčiji ni hotela izročiti neki italijanski firma. Grški list »Vima« piše, da je ta afeta zelo ogorčila grško javnost.

la Lanfela in mu izročila ultimatum. V svoji zahtevi pravijo socialisti, da je treba takoj umakniti tisto točko Lanflovega programa, ki govori o štednji, in da se sproži kampanja za zvišanje plač vsemu francoskemu delavskemu razredu ter da se preneha z aretacijami uslužbencev, ki se niso hoteli podrediti ukazom o delovni mobilizaciji.

Brž po tem obisku je Lanfletel sestank svojega ožjega kabineta, kjer so sklepali o

mogovnikov sklenila, da ustavi delo za 24 ur, ker ne more z železnico odvažati izkopanega premoga.

Zaradi stavke železnice na tisoče turistov ne more zapustiti Pariza. Zato je začela obratovati izredna britanska in francoska letalska proga med Parizom in Londonom, ki ima zvezo tudi z jugom Francije.

Pariz, 12. avg. (r) Zaradi splošne stavke je bil železniški promet v Franciji danes skoraj popolnoma ustavljen. Pariz je zapustilo samo nekaj vlakov na glavnih progah. Predmestni promet v Parizu je počival popolnoma. Ravno tako so stavkali uslužbeni podzemne železnice in avtobusov. Oblasti so vzdrževale zaslišni promet z vojaškimi kamioni. Danes so stopili v stavko med drugim tudi pristaniški delavci v večini pristanišč in cariniki. Za jutri so napovedane stavke trgovskih in bančnih uslužbencev, kakor tudi osebja v bolnišnicah. Pričakujejo, da bo jutri stavkalo 3 milijone delavcev in uslužbencev.

Hudi potresi v Grčiji

Atene, 12. avg. (r). Pri današnjem ponovnem potresu na otokih na Jonskem morju, je bil najbolj prizadet otok Kefalonija. Popolnoma je razdejano glavno mesto otoka Argostoli z 9000 prebivalci, kakor tudi bližnje mesto Ixiri. Stevilo žrtev še ni znano, ker je več sto oseb še pod ruševinami razdejanih hiš. Na otoku Zante je razdejanih tri petine hiš. Na Itaki so največje škodo povzročili visoki morskivalovi.

Z Malte je odplul neki britanski rušilec, prinaša pomoč v hrani in sanitetnem materialu. Sicer spuščajo letala s padali

Ameriški vojni minister odpotoval s Koreje

Seul, 12. avg. (AFP). Danes je po devetdnevem obisku zapustil Korejo minister ameriške vojske Robert Stevens. Pred svojim odhodom je izjavil, da bi morale vojske sile Združenega poveljstva ostati v Koreji še nekaj let in to v večjem številu. Ameriški vojni minister, ki je prispel v Korejo 4. avgusta skupaj z zunanjim ministrom Dullesom, je obiskal vse ameriške divizije in večino južnokorejskih enot.

Po volitvah v Kanadi

Volitve brez bojaza načela - Liberalna stranka in pri volitvah sije pridobila oblast še za pet let

Predsednik kanadske vlade Louis St. Laurent

Izidi parlamentarnih volitev v Kanadi niso nobeno presenečenje, kajti v tej deželi že desetletja ni pravega boja za politična načela in za oblast tekmujejo od ene petletne parlamentarne periode do druge pravzaprav samo dve stranki. Liberalna stranka je na oblasti že od leta 1935. Od sedanjih parlamentarnih volitev so precej pričakovali konservativci kot tekmečiki liberalcev, ker so menili, da se mora tudi v Kanadi po dolgih letih politična situacija spremeniti, kakor se je spremenila pri predsedniških volitvah v ZDA.

ko imenovana neodvisna stranka pa jih je obdržala še šest. Volilna kampanja v Kanadi je bila zelo mirna. Konservativci so bili edini, ki so v svojem tisku in na shodih razvijali živahnega propagando, zahtevajoč predvsem znižanje davkov. Ta propaganda pa je našla v javnosti le malo odziva, ker so bili volivci prepričani, da se davki ne bi znižali, če bi se sploh moglo zgoditi, da bi konservativci izpodrinili liberalce. Pri opredelitvi za liberalce ali za konservativce so se volivci ravnali po svojih simpatijah do voditeljev. Predsednik liberalne stranke in vlade, 71-letni Louis Laurent, je zelo popularen v vsej državi, medtem ko je voditelj konservativcev George Drew sicer zelo popularen v pokrajini Ontario, v nekaterih drugih pokrajinah pa le malo znan. Zaradi tega se pač ni dalo računati, da bi mogla tako imenovana progresivna konservativna stranka prevzeti oblast.

Zamenjava korejskih ujetnikov

Munsan, 12. avg. (UP). Združeno poveljstvo je danes objavilo, da bo repatriacija kitajskih ujetnikov končana že jutri. Tako bo rešeno ujetništva 5425 kitajskih ujetnikov. Kesong, 12. avg. Kakor javlja kitajska časopisna agencija, so Kitajci in Severnokorejci repatriirali danes 400 vojnih ujetnikov, med njimi 250 Južnokorejcev, 100 Američanov, 24 Britancev in 25 Turkov. Združeno poveljstvo pa je po tem sporočilu repatriiralo 1.553 severnokorejskih in 600 kitajskih ujetnikov.

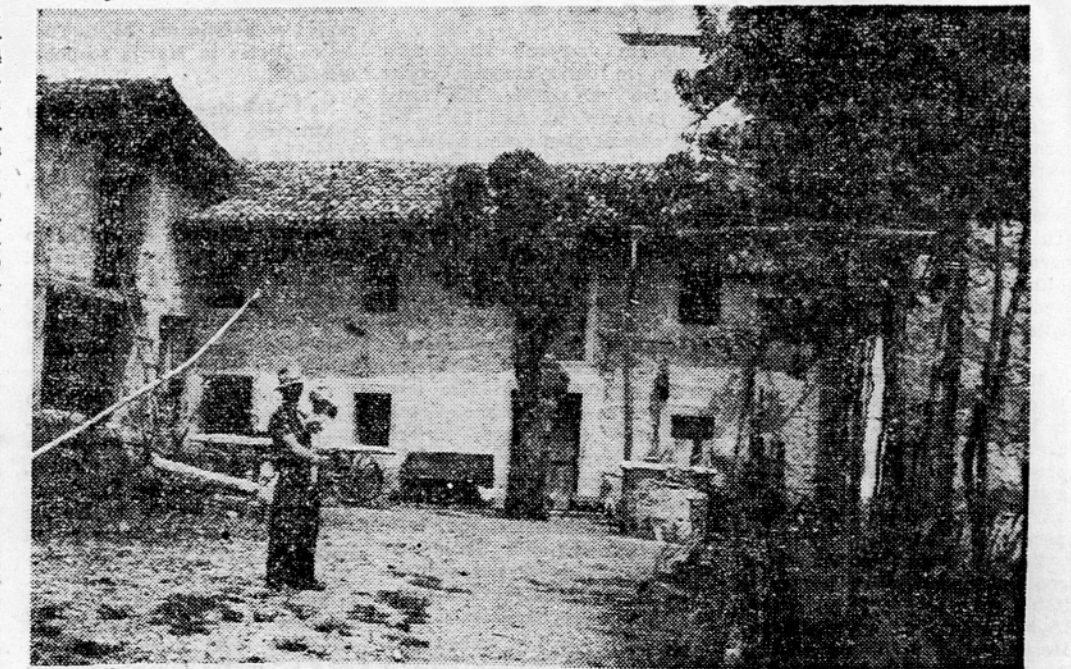
Kitajci in Severnokorejci so obtožili danes Združeno poveljstvo zaradi 6 novih kršitev korejskega premirja. To obtožbo so objavili na današnjem sestanku sekretariata vojske komisije za premirje.

Polom italijanske iredentistične proslave v Gorici

V nedeljo je bila v Gorici spet proslava italijanskega imperializma in iredentizma, ki so jo časopisi napovedali kot proslavo 37. obletnice osvoboditve Gorice. O osvoboditvi Gorice so govorili tudi udeleženci proslave, ki pa je bila velik polom, ker se večina goriskega prebivalstva zlobo sploh ni brigala. Priveditelji tudi niso mogli poslati v Gorico dovolj predstavnikov »borbenih organizacij«, da bi z antanta za plačilo obljubila Julijsko krajino in Dalmacijo. Italijanski imperializem je metal

in nasitno žrelo vojne množice ubogih italijanskih vojakov, ki pa so morali šestkrat naskočiti Gorico, preden so jo z ogromnimi žrtvami zasedli.

Po krivici je zdaj Gorica spet pod Italijo in to mesto, ki je vedno živejo od slovenskega zaledja, je danes umrtičeno in zato prebivalstvo Gorice nima nobenega vzroka, da bi se zanimalo za tako prireditve, kakršna je bila v nedeljo. Bojkot goriskega prebivalstva je postavil nedeljsko imperialistično in iredentistično proslavo v pravo luč kot proslavljanje čedalje večje krize Gorice.

Trupca slovenska hila na Oslavju pri Gorici

Nemiri v Ceylonu

Colombo, 12. avg. (Reuter). Kakih 100 km daleč od Colombe je bila danes podminirana proga, na cestah pa so bili tudi napadi na avtomobile, s katerimi so se vozili romarji. Trgovci v Colombu so začeli zapirati svoje trgovine, promet na cesti, ki vodi proti jugu, pa je zaprt, ker so demonstranti posekali drevese ob cesti ter z debli cesto zabarikadirali. Krajci na jugu so ostali tudi brez poštne zveze. Ceylonska vlada je razglasila zaradi izgradov izredno stanje.

ZADNJI TELEGRAMI

prve izdaje London, 12. avg. (Tanjug) Vodja indijske delegacije na izrednem zasedanju Generalne skupščine OZN Krishna Menon se je danes sestel z vršilecem dolžnosti britanskega zunanjega ministra lordom Salisburyjem. Krishna Menon se vrača iz Indije, kjer se je posvetoval z N-hrujem. Tokio, 12. avg. (AFP) Ameriški vojski so streljali na stavko v delavnice na letališču v Tokiju, 30 kilometrov od Tokia, eden med demonstrantje je bil hudo ranjen, trije pa so bili lahko. Amas, 12. avg. (AFP) Iraki kralj Faisal je prispel na obisk v Jordanijo. Na letališču v Amerugu je sprejel jordanjski kralj Hussein. Karači, 12. avg. (AFP) Na poziv 22 pakistanskih organizacij je prišlo v Karači do velikih demonstracij, s katerimi hočejo Pakistanci dokazati svojo solidarnost s samsistimi brahmi.

Ja, kar se dogaja v italijanski vlado krizo, je vsekakor vredno pozornosti. Razgovori in konzultacije, napovedi in odpovedi, izjave in nasprotni izjave, zdaj vlada v desno, zdaj vlada v levo, pa spet koalicijska centra s štirimi, tremi, dvema in nazadnje z eno stranko, pogoji enih in zavračanja drugih, pozivi vseh in spet pozivi vsakega proti vsem — vse to je slej ko prej posledica političnega vzdušja, ki so ga ustvarile zadnje parlamentarne volitve. Krščanskodemokratska stranka se je sedaj ne more znati po udarcu, ki ga je doživela; njeni voditelji tavajo kot v omotici; zadržujejo se iz ene skrajnosti do druge in iščejo izhoda iz slepe ulice, v katero jih je zapeljala njihova osemletna politika. Vsi grandamanski načrti in visokoleteče težnje so pokopani; Italija, ki jo je De Gasperi koval v nebo in je za neletimi zelenimi mizami razglašal njeno »moč«, »voljo«, »svobilo nlo«, »civilizacijo« in kdo ve še kaj, je danes raztrgana slika zmede in političnih strasti: vsi hokeji imeti delež pri plenu, ki ga krščanski demokrati izgubljajo iz rok. Vatikan naglasi, da je bil vselej za »slepičarsko vlado«, ki naj bi uređila »socialne razmere«, njegovi ekspoziti v direkčiji krščanskodemokratske stranke pa dovolj jasno kažejo, da vidijo »rešitev« samih sebe in Italijo v demokratski vladi in v objemu z manjšinami in še dlje v desno — z neofakisti. Vatikanski ni do sporazumov niti ne z liberalci niti ne z republikanci, kaj žele s socialisti demokrati: vse te skupine predstavljajo »brezverske elemente«, monarhisti in neofakisti pa bi bili lahko vzorni podporniki državne stavke, ki bi slonela »na veri in redu«. Dub lateranskega konkordata lebdi nad bedno Italijo. . . . Jasno je, da skuša moskovska agentura izkoristiti politično zmedo v Rimu in kolikor je mogoče zapletiti niti. Ze je kazalo, da bo Nenni s svojo stranko lahko konstruktivno pomagal pri reševanju politične krize. Njegovi pogoji za podporo vladi so bili razumni in splošno sprejemljivi; krščanski demokrati in mandatar Piccioni so bili v zadregi, kaj in kako naj zavrnejo to ponudbo, ki so jo podprli saragatovci. Iz zadreg jih je potegnil Togliatti, ki je sicer z nezanimanjem gledal na Nennijevo prizadevanje in ga je tudi kritiziral, če da hoče s svojim približevanjem vladi razbiti »enotnost delavskega gibanja«. Toda Togliatti je nenadoma spremenil kurz in »podprl« Nennija, s čimer mu je naredil »medvedjo uslugo«. Nennijev predlog je postal predlog Togliattija in Piccioni ga je kot takega tudi zavrnil. Togliatti pa je ustregel tudi krščanskim demokratom, zlasti desnemu krilu, ki je imelo s tem v rokah »adute«, da »levo vlada« ni mogoča. . . . Vendar je ob vsem tem direndaj v Rimu treba opozoriti še na eno važno stvar, ki igra nemara prvenstveno vlogo pri sedanjih »dolgi krizi«. Ne gre pri tem ne za De Gasperija niti za njegovo »nadaljevanje znanje politike«. Gre za težnjo nekaterih političnih krogov v Rimu, ki so zainteresirani pri politični krizi, pa čeprav bi se raztegnila v nedogled. Italijanski politiki, ki so se izkazali kot posebno nesposobni kar koli uveriniti v korist notranje ureditve socialnih in gospodarskih problemov, pa hočejo obraniti svojo slavo »spretnih diplomatov«. Z diplomacijo bi si radi pomagali iz zagate in iz tujine čakajo na pomoč, ki naj bo v denarju in v moralni podpori. V Rimu na ta način izigravajo »svetovno javno mnenje«. Tisti krogi, ki so doslej živeali radodarno pomoč iz inozemstva, zlasti iz ZDA, ne bi hoteli, da bi ta donosni vir nenadoma usahnil in bi tako ostali na cedilu. V Rimu se dobro zavedajo, da v Washingtonu skeptično gledajo na politične razmere v Italiji in da so se tudi Američani že privadili »slavospevom«, s katerimi jih je italijanska diplomacija hotela pripraviti na korake, ki bi podprli politični režim in težnje vimeških politikov. Prav zato — in morda samo zato — umetno vzdržujejo »politično krizo« in stritvijo z nevarnostjo levčarske vlade, če da bi pomenila konec »demokracije«. se pravi stanja, v katerem se je dalo prijetno ribariti v kalnem. To manevriranje postaja sedaj — ko je Piccioni po poprejšnjem razglašanju, da je že vse uredil in tudi sestavil vlado, ki čaka samo še na zapisje, in ko sta Gronchi in Merzagora že napovedovala razpravo o zasopnici v parlamentu — več kot očitno. Vse to ni namenjeno Italiji in njenim bolj ali manj politično apatičnim državljanom, pač pa tujini. Iz inozemstva čaka Rim na potrdilo, s katerim bo lahko naprej izvedel obrat na desno, pri čemer pa rabi za »utrditev vlade« zagotovilo o izdatni pomoči, ki naj jo dobi od zunaj: pomoč v dolgarjih in odobritve programa, ki ga bo glede svojih znanjopolitičnih apetitov navdela nova vlada! Ali bo rimskim politikom uspela ta spletka »visokega nivoja«, je sedaj vprašanje, zanimivo za vse, ki so »spregledali namene italijanske diplomacije«. — sic

V Železarni Štore so znižali nezgode za 27,6%

Uspeh pobude Državnega zavarovalnega zavoda in sodelovanja podjetja

Te dni je bila v Železarni Štore skromna svečanost brez kakršne koli reklame in omejevanja na ožji krog železarniškega kolektiva. Izplačane so bile tri nagrade tovarniškim mojstrom, ki so v prvem polletju letos dosegli v svojem delokrugu največje znižanje odstotka obratnih nezgod in s tem najvišji odstotek znižanja zaradi nezgod izboljšanih delovnih dni. To nagrado tekmovalno je razpisal republiški koordinacijski odbor za borbo proti obratnim nezgodam, v katerem so zastopani: Rep. inspekcija dela, Rep. sanitarna inspekcija, Rep. zveza sindikatov, Zaščitna služba Državnega zavarovalnega zavoda, direktorije za LRS in Zavod za socialno zavarovanje LRS.

Prvo nagrado v znesku 15.000.— din sta si delila mojstra Krajček Fr. in Kočar Sl., ki izmenoma vodita delo v cevni livarni. Izostanki od dela so bili znižani od 449 dni v letu 1952 na 135 dni v letu 1953, t. j. za cca 70%. Drugo nagrado 10.000.— din je dobil mojster valjarne Fridl Fr., ki je dosegel znižanje izpada delovnih dni za 84%, tretja nagrada 5.000.— din pa je bila dodeljena mojstru martinarne, tov. Pustku Francu, ki je dosegel znižanje za 31%. Pri dodeljevanju nagrad je bilo poleg odstotka znižanja nezgod upoštevano število delavcev, zaposlenih v obratu ter nevarnost delovnih mest.

Svečanosti so prisostvovali člani delavskega sveta, upravnega odbora, namestnik direktorja, člani uprave sindikalne podružnice in številni člani kolektiva. Predsednik tovarniške komisije za higijensko tehnično zaščito, tov. Mežek, je podal referat, v katerem je poudaril prizadevanje vseh mojstrov, celotnega kolektiva, sindikalne podružnice in vseh organov tovarniške administracije, ki je v relativno kratkem času želo pomemben uspeh, ki ga je ta naša železarna dosegla v borbi za znižanje števila obratnih nezgod. Saj je podjetju uspelo v prvem polletju tekočega leta znižati število izpadnih delovnih dni proti prvemu polletju leta 1952 za 27,6%.

Tov. Mežek je na kratko povedal tudi zgodovino te borbe. Nato se je republiški inšpektor dela tov. Skitek v imenu koordinacijskega odbora zahvalil odgovornim organom podjetja, vsemu kolektivu in zlasti nagradencem za požrtvovalno sodelovanje, za njim pa je govoril republiški sanitarni inšpektor dr. Lajavec.

Po razdelitvi nagrad je na čestitke odgovoril predstavnik sindikalne podružnice in zagotovil, da kolektiv začete borbe ne bo opustil, temveč jo bo nadaljeval še z večjo vnemo v korist socializma in delovnega človeka.

Svečanost je bila zaključena s tem, da sta bila navzočim prikazana dva zvočna preventivna filma in sicer o nezgodah zaradi električnega toka ter o čuvanju oči pred mehaničnimi in svetlobnimi poškodbami.

Ko s tem poročilom dajemo priznanje zaslužnemu kolektivu Železarni v Štoreh, je prav, da na kratko opišemo, kako je do tega uspeha prišlo. Sredi preteklega leta smo poročali o posvetovanju na katerem se je na inštitutivno Državnega zavarovalnega zavoda (DOZ) obravnavalo vprašanje borbe proti nezgodam, zlasti proti obratnim nezgodam. Tedaj je bil ustanovljen republiški koordinacijski odbor, katerega člani smo že uvodoma omenili. DOZ je temu odboru stavil na razpolago tudi potrebna finančna sredstva, s katerimi je odbor pričel svojo aktivnost. Kot svojo nalogo si je odbor zastavil propagandno protij obratnim nezgodam ter praktično asanacijo enega ali dveh podjetij, da bi proučil in dognal prave prijeme za svoje bodoče delo. To podjetje je bila Železarna v Štoreh.

Na seji upravnega odbora Železarni v oktobru lanskega leta je koordinacijski odbor prikazal škodo na življenju in zdravju delavcev ter materialno škodo, ki jo trpi podjetje in naša skupnost zaradi nezgod. To je bil prvi korak, ki je bil storjen v tem podjetju s strani koordinacijskega odbora. Upravni odbor podjetja je z razumevanjem sprejel sugestije koordinacijskega odbora ter je ustanovil v podjetju komisijo za higijensko tehnično zaščito s podkomisijami v vsakem posameznem obratu. Nato je bil prirejen tečaj na katerem je Dr. Gabrijel Hrušovar, sanitarni inšpektor iz Celja, sistematično predaval članom komisije

Prilava, ki naj varuje oči pri delu

o higijensko tehnično zaščiti. Vsaka nezgoda, ki se je pripetila v podjetju v času trajanja tečaja je bila s poslušalci skrbno in vsestransko obravnavana. Vsa predavanja so dobro uspela, za kar gre priznanje tako predavatelju, kot poslušalcem.

Medtem je uprava podjetja neumorno delala na dvigu delovne discipline ter na opremljenosti delavcem s potrebnimi sredstvi osebne zaščite zlasti na eksponiranih delovnih mestih. Letos spomlad so vpeljali tekmovalne med obrati za znižanje števila obratnih nezgod. Mnogi delavci so bili kot zmagovalci deležni poučnih izletov s tovarniškimi avtobusi. Izvršena je bila psiho-tehnična analiza predvsem žerjavovodij in drugih delavcev, zlasti tistih, ki so bili zaposleni na nevarnih delovnih mestih. Končno je bilo vpeljano še tekmovanje med mojstri, o katerem smo pravkar poročali.

To so na kratko sredstva, ki so se jih poslužili v Štoreh in to je obemem uspeh, ki so ga dosegli. IKA

Pokažimo z dejanji, da tradicije NOV še niso zamrle

V krškem okraju odkriti novi primeri izkoriščanja in bede partizanskih otrok

Izjave mnogih prosvetnih in javnih delavcev v krškem okraju, kakor na primer Branka Medveda, profesorja na tamkajšnji gimnaziji, da se namreč z otroki padlih borcev ravna vse preveč »z rokavicami, ko je vendar jasno, da od njih ne bi imela naša družba nikakršnih koristi, so presenetile ne le vse člane Zveze borcev v Krškem, ampak tudi Glavni odbor ZB v Ljubljani, ki si že nad dobro leto prizadeva pritegniti k reševanju problema partizanskih otrok vso našo javnost, zlasti pa šolnike, zdravnike in druge prosvetne delavce. Nehuman odnos do vzgoje partizanskih otrok, ki je bila zlasti v krškem okraju že za časa vojne zanemarjena po krivdi Nemcev, ki so tamojšnji kmetijski živel izseljevali, zapirali in pošiljali v taborišča, pa je naletel na zgražanje posebno zato, ker je Zvezna skupščina prav v času, ko je omenjeni pedagog v Krškem podal svojo izjavo, z zakonom o študentskih poskrbela za boljše bodočnost partizanske dece. Presejteljiva je ta izjava tudi zato, ker je krški okraj eden izmed redkih, ki do zdaj še ni poskrbel, da bi ugotovil vsaj točno število otrok padlih borcev v svojem območju. Med tem ko so v drugih okrajih v tej stvari že tolikanj napredovali, da na konkurze naših industrijskih in obrtnih šol v časopisju že odgovarjajo s prijavi partizanskih otrok za te šole, se morajo odbojniki ZB v Krškem še vedno boriti — z malone sovražno odklonilno mentaliteto prosvetnih delavcev, ki pripuščajo otroke k sprejemnim izpitom. In ne samo to: vsesplošen odnos mnogih prosvetnih delavcev v Krškem do otrok padlih borcev je brezvesten, v mitem pomenu besede neplemenit in nevrednih socialističnih vzgojiteljev. Kako bi se sicer mogli tolmačiti ravnanje učiteljice Lazorkove, ki 14-letno hčer v Dachau umrelega Kovčiča, že vrsto let porablja za tovarišino v Glavnem odboru in lahko rečemo večina slovenske javnosti, še do časa zavedli tega perečega družbenega problema (katerega posledice bi se začele kazati v bližnji prihodnosti) in ga začeli reševati, tovariš Medved pa v svoji ozkosrčnosti (ali pa morda celo namenoma) skupaj z drugimi ljudmi zaoznanje mentalitete pomaga to človekoljubno delo zavirati. Res je, otroci padlih borcev bi utegnili postati breme naših družbi, če se leta ne bi dovolj zgodaj pobrigala za njihovo bodočnost. Zato pa je treba iti dalje od golih ugotovitev, treba se je lotiti reševanja teh otrok pred tem, ni silami zaoznanje, da celo brez brezvestnosti in kratkovidnosti starih staršev in rednikov, ki zaradi trenutnih koristi številne otroke zadržujejo na skopih zemlji (ki bo spravo napred-

učenka Slavka Kovčič je letos vnovič zaoznanje, da bo lahko upraviteljic Lazorkovi še naprej pomivala posodo in nosila vodo. Alj otroci borcev, padlih tudi za srečnejšo prihodnost svojih otrok, res niso porabni za drugo, kot za hlapce in dekletke, med temi ko se drugi nič bolj nadarjeni otroci ob ljubezni staršev in polni podpori oblasti lahko v miru pripravljajo za bodoče poklice, vredne socialističnega človeka?

Pa tudi razmere v krškem internatu opravičujejo trditve, izrečeno v začetku tega sestanka. Tam je še do zdaj ostalo nepojasnjeno, kam gre denar, ki ga Okrajni odbor ZB troši za vzdrževanje domov in internatov (580.000 din). Za vsakega otroka partizanskih staršev daje ta odbor po 4000 din, vendar kaže, da se ta denar ne troši zgolj za njihov dobrobit, Hrana v tem domu je nezadostna, vendar ne po krivdi kuharic, ker le-te v internatu ne vzdržijo dolgo (tudi zaradi pihle hrane). Če pa se dijakji v tem internatu pritožijo nad slabo hrano, jih upraviteljica žena, tudj profesorica, zavrne: »Pojdite se domov nažret, potem pa pridite nazaj!« Tudj za vzgojo, oziroma za podporo otrokom pri učenju upravniki in njegova žena kaj malo skrbita. Sicer pa jima preostaja tudi malo časa, ker sta s pripravami za uk na gimnaziji prezaposlena in bi bilo treba tudi zato misliti na drugega, bolj vestnega upravnika, ki bo v resnici lahko skrbel za vzgojo in boljše napredovanje zaupanih mu otrok v šoli.

Ce se spet poslužimo uvodoma omenjene izjave krškega pedagoga Medveda in si izposodimo njegove besede, da si namreč od otrok padlih borcev (takih, kakršni so zdaj, torej mlane brez šol) naša družba ne more kaj obetati, mu moramo odgovoriti pritrdilno, vendar s pridržkom, da je Glavni odbor ZB to ugotovil že davno prej. Le s to razliko, da so se tovariši v Glavnem odboru in lahko rečemo večina slovenske javnosti, še do časa zavedli tega perečega družbenega problema (katerega posledice bi se začele kazati v bližnji prihodnosti) in ga začeli reševati, tovariš Medved pa v svoji ozkosrčnosti (ali pa morda celo namenoma) skupaj z drugimi ljudmi zaoznanje mentalitete pomaga to človekoljubno delo zavirati. Res je, otroci padlih borcev bi utegnili postati breme naših družbi, če se leta ne bi dovolj zgodaj pobrigala za njihovo bodočnost. Zato pa je treba iti dalje od golih ugotovitev, treba se je lotiti reševanja teh otrok pred tem, ni silami zaoznanje, da celo brez brezvestnosti in kratkovidnosti starih staršev in rednikov, ki zaradi trenutnih koristi številne otroke zadržujejo na skopih zemlji (ki bo spravo napred-

mi otroki? Ali nam zgodovinska dolžnost in odgovornost pred socialistično družbo ter prihodnostjo ne nalagajo, da tem krivicam čim prej napravimo konec: Da otrokom padlih borcev s solanjem in vključevanjem v solidne poklice omogočimo prihodnost, kakršno je naša družba zagotovila vsem drugim otrokom?

Krški okraj bo moral v bodoče ne samo v besedah, marveč tudi z dejanji dokazati, da tamkaj tradicije NOV niso zamrle, da je skrb za otroke padlih borcev prav takšna kot je drugod na Slovenskem. Sele tedaj pa bomo lahko mirno živeli z zavestjo, da smo za bodočnost naših otrok storili vse, kar smo mogli in morali.

Nande Zužek

Nemška študenta obtožujeta...

Naše uredništvo je prejelo od dveh nemških študentov tehnične visoke šole v Dortmundu in pravne ter državnoznanstvene fakultete hamburške univerze, ki sta na praktični v Kranju, naslednje pismo: Z ogorčenjem in iskrenim obžalovanjem smo nemški študenti, ki bivamo trenutno v Jugoslaviji, zvedeli o nekulturnem zadržanju skupine nemških študentov do spomenika v Begunju.

Danes v Nemčiji vemo koliko je pretrpelo evropsko ljudstvo v suženstvu hitlerjevske vojske in v očigled naših tlačenih rojakov v Vzhodni Nemčiji znamo še posebno ceniti čujstva narodno osvobodilne borbe Jugoslavije. Zato ne moremo razumeti, kako so mogli tisti nemški študenti na tako gnusen način oskruniti spomenik posvečen vašim junakom. Prepričani smo, da bo to barbarsko dejanje dvignilo v Nemčiji val ogorčenja in izzvalo oster protest, ker Zdravna nemška mladina gleda s spoštovanjem na žrtve fešističnega nasilja. Mladina Nemčije obžaluje žalostno dediščino hitlerjevskega gospodarstva. Zavedamo se, da nam v Jugoslaviji nudijo vedno roko prijateljstva, ki smo jo prijateljni z veseljem sprejeti in tudi trdno obdržati. Tega dejstva ne more spremeniti nobena provokacija takih zelenih pobolnov.

Za nas so žrtve, ki jih je zahtevala narodno osvobodilna borba v Jugoslaviji v neki meri podobne žrtvam sovjetskega terorja junija 1953 v Eerlinu; zakaj ene kot druge so umrle za cilj, za čigar uresničenje vsi težimo: za svobodo vsega človeštva!

Joachim Klaus Zeidler, univerza, Hamburg; Otto Grobe, tehnična visoka šola, Dortmund.

Čuvajmo se nalezljivih bolezni

4. avg. t. l. je »Slovenski poročevalec« priobčil pod gornjim naslovom članek, ki govori o epidemiji »meningitis serosa« (negojno vnetje možganskih ovojnic) v celjski okolici. Psec me naproša, da kot šef infektološke oddelka bolnišnice v Celju napisem nekaj o vzroku in preprečevanju te bolezni. Sporazumno z Epidemiološkim oddelkom C. H. Z. v Ljubljani dajem nekaj pojasnili.

Meningitis serosa letos v Sloveniji ne nastopa prvič. Le na teritoriju, ki gravitira na celjsko bolnišnico, smo opazili v tem poletju to bolezen prvič. Predstojnik infektološke klinike v Ljublj. doc. dr. Bedjanec je zaznal večje število teh obolevanj v letih 1947. Do 1949 na infektološki kliniki v Ljubljani in poročal o istem na kongresu jugoslovanskih zdravnikov že v letu 1949 v Beogradu. Tovrstni bolniki polnijo ljubljansko infektološko kliniko vsako leto v poletnih mesecih v večjem ali manjšem številu. Večina bolnikov je v preteklih letih prišla iz Gorenjske. V celjski bolnišnici zdravimo tovrstne bolnike letos prvič in to večinoma iz zgornje Savinjske doline, iz okolice Gornjega Grada, Bočne in Mozirja.

Gre za povsem nenevarno infektološko bolezen, ki se izraža s temperaturo, z močnim glavobolom, tu in tam z bruhanjem. Splošno počutje je zelo slabo, da morajo bolniki v izogib izločitve. Obolenje se konča v 7 do 12 dneh brezizjemno ugodno, le neprijetni glavoboli se

vlečejo včasih še več tednov. Večina bolnikov navaja pri izbrnem izpraševanju, da je prebolela približno 10 dni pred tem obolenjem dva do tridnevno gripo, ki dostikrat ne prisihi bolnike, da bi kregli ali klicali zdravnika. To gripo je šteti kot prvi del bolezni, ki sedi in prisihi bolnika, da kliče zdravnika. Obolenje preide brez posebnega zdravljenja. Bolezen se tudi ne širi od človeka do človeka, tako da bi bolniki lahko ostali v domači negi in oskrbi podeželskih zdravnikov. Bolezenski znaki pa narekujejo vendar odpravo takega bolnika v bolnišnico, ker ima nekaj znatno težjih infektoloških boleznih iste začetne bolezenske znake. Med mnogimi bolniki, poslaniimi v bolnišnico zaradi suma na negojno vnetje možganskih ovojnic, je bilo dognanih več trebusnih legarjev in drugih težjih bolezni. Utrditve diagnoze meningitis serosa, oziroma izključitev navedenih težjih infektoloških bolezni, je mogoča le v bolnišnici, kjer se izvrše mnogoterne preiskave, ki jih ni mogoče izvesti v podeželskih zdravstvenih centrih. Obolenje se pojavlja največ v poletnih mesecih, z največjim številom obolevanj v juliju in avgustu. Bolniki so povsemni gozdni delavci, izletniki in priložnostni nabiranci gozdnih sadežev. Upoštevač navedeno in še to, da se bolezni ne prenaša od človeka na človeka, govori, da je prenašalec nek insekt ki je v poletnih mesecih v gozdu močno razširjen in pride lahko v intimen stik

s človekom. Večina bolnikov navaja, da je imelo opraviti približno 14 dni pred pojavom prve bolezni s klopi. Bolniki navajajo, da so jih zbledili klopi v večjem ali manjšem številu. Ta način prenosa povzročitelja je najverjetnejši, daši še ni zdravstveno dokazan. Znano je, da so klopi prenašalci povzročiteljev podobnih in še težjih bolezni na vzhodu in zahodu.

Naši bolniki prihajajo večinoma iz okolice Gornjega grada, vendar jih je mnogo tudi iz bližnje okolice Celja. Teritorij, iz katerega izhajajo bolniki, ni torej strogo omejen. V predelih, iz katerih izhaja relativno največ bolnikov, je delalo in še dela nešteto gozdnih delavcev, te predele je prehodilo v teh mesecih nešteto domačinov in izletnikov, vendar je obolev le neznamenat procent teh ljudi za to boleznijo. Ko združimo vsa ta dejstva: razprostranjenost teritorija, ki je ogrožen majhen odstotek bolnikov napram številu prebivalcev, ki so delali in živeli v istih pogojih kakor obolevi, relativno lahko obolenje, vidimo, da bi bilo administrativno ukrepanje, ki bi prepovedalo delo in obisk v ogroženih krajih nemogoče, praktično neizvedljivo in nepotrebno in bi prineslo veliko gospodarsko škodo. Drži: izogibaj se klopi. V tem pa je tudi vsa obramba pred to nenevarno boleznijo.

dr. Leščinar Janko

Mladina, kmetje žene in delavci gradijo novo cesto, na Polževo, kjer bo na znani turistični postojanki kmalu odprt nov dom.

Tam, kjer je doma otroška sreča...

Sredi mesta, a vendar daleč od mestnega hrupa, se v zelenju skriva kraljestvo cicibanov — vrtec »Franceta Prešerna«. Ze pred vhodom stojijo majhne, skrbno pokrite mizice in klopi v gosti senci, ki jo mečejo po dvorišču široke krošnje dreves. Tu mnogokrat posedajo in se igrajo mlčki, medtem ko so njihove mamice v službi, dobro vedoč, da so svoje male prepustile varnim rokam.

Malce priprta vrata so izzivačo vabila, naj vstopim. Vonj iz kuhinje je dajal domah malih prebivalcev pešat domačnosti, prav tak, kot ga imaš kdaj pozimi, ko se stiskaš k topli peči, od koder se širi prijeten vonj pečenih kostanjev.

Ze nad prvimi stopnicami so me nekam resnobno pozdravili ljubki mali fotelji, ki predstavljajo čakalnico za novodošle goste. Levo in desno od čakalnice pa se vrstijo sobe, kjer se

v slabem vremenu ali pozimi igrajo in učijo otroci. Vendar pa niso vsi skupaj. Kje nekli Saj bi najmlajši, tisti, ki so komaj odrasli plenikam, ne mogli dohajati večjih otrok, kadar je treba oblikovati iz ilovice zajčka ali miško! Zato imajo najmlajši — od tretjega do četrtega leta — svojo sobo, sredinica — od četrtega do petega leta — svojo, tisti pa, ki že vedo, koliko prstov imajo na rokah, so v tretji skupini. Vse sobe so okrašene z risbami. Omarice so polne ilovnatih figuric, ki so bile letos v juniju že razstavljene. V sobi sredinice sem sredi mnogih škepičev zapazila želvo, ki so jo iz ilovice skrbno zgnatli drobnj Peterčkovi prsti. Upravnica se je od srca nasmejala: »Saj to ni želva, kokaška je!« Tedaj sem res zapazila dvoje puhastih pčesec, ki jih je Peterčkova kokaška ljubosumno skrivala.

Mamice, res ste lahko zadovoljne, da vaš ciciban raste in

se razvija v vrtcu. Vse delo vzgojiteljev z njim se odvijata po določenem učnem načrtu. Zjutraj telovadba — skok v višino, skok v globino. Miha mnogokrat zmaga v petelinjem boju. Tudi Anica, Peter in Marija so dobri telovadci.

Na vsakodnevem sprehodu spoznavajo mlčki naravo. Poznajo že čebelice, čmrlje, metulje, ločijo že brezo od lipe, smreko, jelko itd.

Mnogo važnosti pa polagajo vzgojiteljice na red in snago. Ojoi, to je hudo, če zjutraj potisti pa, ki že vedo, koliko prstov imajo na rokah, so v tretji skupini. Vse sobe so okrašene z risbami. Omarice so polne ilovnatih figuric, ki so bile letos v juniju že razstavljene. V sobi sredinice sem sredi mnogih škepičev zapazila želvo, ki so jo iz ilovice skrbno zgnatli drobnj Peterčkovi prsti. Upravnica se je od srca nasmejala: »Saj to ni želva, kokaška je!« Tedaj sem res zapazila dvoje puhastih pčesec, ki jih je Peterčkova kokaška ljubosumno skrivala.

otrokom do lepega življenja v vrtcu ali otroških jaslih.

Zdaj pa še k najmlajšim v jasli na Resljevo cesto! Skozi velika, prostorna okna se vsiplje sonce na male, kuštrave glavice dojenčkov, ki jih, še vse tople in zaspane, previjajo otroške negovalke, ki jih, še vse plezničke. Prstki debelušnih ročic mnogih med njimi se nagajivo igrajo z vsem, kar jim pride naproti. Dojenček čebija, z njim pa se pogovarja negovalka, ki mu skoraj ves dan nadomešča mamico. Takih kričočev, za katere je treba dnevno oprati mnoge plenik, jih neštetokrat previti, se z njimi poigrati itd., je 80, 36 pa je že večjih otrok. A tudi s temi ni malo dela. Nekateri med njimi so pravi plezalci, ki hočejo preplezati vse stole in mize, tako da jim morajo biti skrbne negovalke vedno za petami.

Otroke sem dobila pri igranju, le Andrejček je jedel — kakao. Zdravnik, ki jih vsak dan obišče, mu je predpisal strogo dieto — čaj brez sladkorja, prežganko, čokolado, kakao... Negovalke se vestno držijo navodil. Andrej-

ček pridno uboga. A čudno — nič ni boljše. Uganka je kmalu rešena — na sprehodu z očkoma se je najedel lubenic.

Mnogo je otrok, mnogo je mater. Skrbne in dobre jih prihajajo vsak dan iskat, vendar jih nekatere med njimi v preveliki ljubezni napačno hranijo, ne mené se za nasvete sester. Do teh so včasih celo krivične: »Tu ni prav, ono ni prav!« pogosto godrnjajo. Kdaj ni bilo prav in katere od negovalk je zagrabil napako, pa ne povedo. Upravnica je huda: »Pravi vzgojni namen bomo dosegli samo tedaj, kadar bo vsaka mati nam zaupanih malčkov sodelovala vsak dan z nami. Ona bo pomagala nam, pa na njej.« In res je tako. »Oh jasli! Tam se otroci nalezajo boleznim!« sem že silala zatrjevati mamskatero mater No, pa ima strah le prevelike oči. Letos sta bila samo dva primera ošpic in en primer škrlatinke. S pravočasno karanteno je bila nevarnost širjenja bolezni odstranjena.

V jaslih je doma red, snaga in dobra hrana. Pomislite, poleg drugih dobrot se otroci še sedaj vsak dan posladkajo z borovni-

cami, čeprav so zelo drage. Toda zdrav sadež so in prav nič nevaren otrokom v času poletnih drisk.

Kaj ne, ni čudno, da je otrok v jaslih vedno več. Pred dve letoma, ko so odprli novo zgrajeno jasli, jih je bilo komaj 30. Se nekaj otroških negovalk manjka, pa bi lahko odprli še eno nadstropje, da bi bilo tako še več otrok deležnih njihove ljubezni in skrbi.

Sredi čebljanja in srebrnega smeha otrok pa se vtihotapijo v jasli tudi skrbi. Ustavijo se spodaj v pritličju in upravnic, saj v svetlih sobah, kjer se igrajo otroci, zanje ni prostora. Res ni lahko prevzeti odgovornosti za toliko drobčen življenj, ki jih imaš v varstvu od jutra do poznih večernih ur. Dobro je to, da imajo jasli vso podporo v Svetu za zdravstvo pri MLO in pri Republiškem svetu, ki razume težave. Ta tudi grotno podpre jasli, da se izravna razlika (za vsakega otroka porabijo namreč dnevno 200 dinarjev, mamice pa plačajo samo 100 din).

Se nekaj lepih dni in suho, jesensko pobarvano listje se bo

vsulo z dreves na dvorišče jasli. Otroci bodo razigrani stopicali po njem in se veselili njegovega šelestenja. Ko se bodo pa vrnila lačni k mamic, bodo radi posedli v topli sobi. Za ogrev tako velikih prostorov je treba mnogo kurjave — pet vagonov premoga. Letos je drag, popusta pri »Kurivcu« za jasli ni, otroci pa so tako radi na toplem...

Sobota je. Zvečer. Nikogar več ni od otrok. Jutri, v nedeljo je dan, ko bodo doma pri mamic in šele v ponedeljek se vrnejo. To je za jasli dan zračanja. Okna so na stežaj odprta, posteljina je razstavljena na terasi, da se doboraba prezračiti. Otroška negovalka Jela zamišljeno sedi pri oknu. Utrujena je. Otroci so bili to pot nenavadno kričavi in razigrani. Treba je bilo nenehno paziti, da se ne zgodi nesreča. Počasi vzame Jela torbico in prešteje denar. Se nekaj stotakov, do konca meseca je pa še mnogo dni. In spet bo plača. Pet tisoč deset sto dinarjev. »Za hrano, morda...« ne dokonča svojih misli otroška negovalka Jela in zapre torbico. VK.

